

NGHIÊN CỨU MỘT SỐ BIẾN CHỨNG VÀ KẾT QUẢ THAI KỲ Ở CÁC SẢN PHỤ SONG THAI

Nguyễn Thị Thu Hương¹, Mai Ngọc Ba¹, Nguyễn Tiên Công¹

Ngày nhận bài: 05/11/2021; Ngày phản biện thông qua: 29/12/2021; Ngày duyệt đăng: 14/3/2022

TÓM TẮT

Song thai là một thai kỳ tiềm ẩn nhiều nguy cơ, có thể gây hậu quả bất lợi đến sức khỏe của mẹ và đặc biệt là thai nhi trong quá trình mang thai, lúc chuyển dạ cũng như cả sau khi sinh. Nghiên cứu này tiến hành với mục tiêu khảo sát một số biến chứng và đánh giá kết quả thai kỳ ở các sản phụ song thai. Đây là nghiên cứu mô tả cắt ngang trên 118 sản phụ song thai theo dõi kết thúc thai kỳ tại khoa Phụ sản - Bệnh viện Trung Ương Huế và khoa Phụ sản - Bệnh viện Trường Đại học Y Dược Huế trong thời gian từ tháng 5 năm 2019 đến tháng 4 năm 2020. Kết quả nghiên cứu: Song thai hai bánh nhau - hai buồng ối chiếm 52%, một bánh nhau - hai buồng ối chiếm 46% và một bánh nhau - một buồng ối chiếm 02%. Biến chứng mẹ chủ yếu là thiếu máu chiếm 33,1% và rối loạn tăng huyết áp thai kỳ chiếm 16,9%. Biến chứng thai gồm: 69,2% thai chậm tăng trưởng, 42,4% sinh non, 9,3% chết một thai, 8,5% thai chậm tăng trưởng có chọn lọc, 5,9% hội chứng truyền máu trong song thai, 4,2% sảy thai. Tỷ lệ mổ lấy thai chiếm 67% và phổ biến là nhóm nguyên nhân do thai với chiếm 40,8%, trong đó nguyên nhân do ngôi thai chiếm 19,7% và thai suy chiếm 13,2%. Trẻ sơ sinh có cân nặng thấp chiếm 65,5%. Tỷ lệ nhập đơn vị Chăm sóc tích cực Sơ sinh chiếm 21,7%, tử vong sau sinh chiếm 4,4% và liên quan với song thai một bánh nhau, thai chậm phát triển trong tử cung, sinh non ($p < 0,05$).

Từ khóa: song thai, hội chứng truyền máu trong song thai, thai chết trong tử cung.

1. MỞ ĐẦU

Song thai là một thai kỳ tiềm ẩn nhiều nguy cơ, có thể gây hậu quả bất lợi đến sức khỏe mẹ và thai trong thai kỳ, chuyển dạ và sau khi sinh. Những biến chứng hay gặp trong thai kỳ song thai về phía mẹ như các rối loạn tăng huyết áp trong thai kỳ (THATTK), đái tháo đường thai kỳ, thiếu máu; một số biến chứng cho con phần lớn liên quan đến nguy cơ sinh non, thai chậm tăng trưởng (IURG) và dị tật bẩm sinh, kèm theo đó là những biến chứng nặng nề cho thai liên quan đến tình trạng chung bánh nhau như hội chứng truyền máu trong song thai (TTTS), thai chậm tăng trưởng có chọn lọc (sIUGR), hội chứng thiếu máu - đa hồng cầu (TAPS) hay hội chứng đảo ngược tưới máu động mạch (TRAP) (Cunningham et al., 2018). Trong quá trình chuyển dạ, các trường hợp song thai cũng hay xảy ra nhiều biến cố nguy hiểm hơn thai kỳ đơn thai, đặc biệt là với thai thứ hai như ngôi bất thường, nhau bong non sau khi sinh thai thứ nhất (Bộ môn Phụ Sản - Trường Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh, 2014). Không những thế, song thai cũng làm tăng nguy cơ mắc các biến chứng sau sinh như băng huyết sau sinh do đờ tử cung hay nhiễm trùng sau sinh (Stach et al., 2014).

Nắm vững kiến thức về đặc điểm của nhóm sản phụ song thai và những biến chứng có thể xảy ra sẽ giúp bác sĩ quản lý thai kỳ phù hợp

cũng như về thái độ xử trí trong chuyển dạ đúng. Mục đích cuối cùng là giảm thiểu những tai biến, đảm bảo kết quả thai kỳ tối ưu cho mẹ và thai nhi. Để góp phần trong quản lý những thai kỳ song thai, chúng tôi tiến hành thực hiện đề tài này nhằm mục tiêu: Khảo sát một số biến chứng và đánh giá kết quả kết thúc thai kỳ ở các sản phụ song thai.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Khảo sát một số biến chứng và đánh giá kết quả kết thúc thai kỳ ở các sản phụ song thai tại khoa Phụ sản - Bệnh viện Trung Ương Huế và khoa Phụ sản - Bệnh viện Trường Đại học Y Dược Huế.

2.2. Đối tượng nghiên cứu

Tiêu chuẩn chọn gồm tất cả các trường hợp song thai được theo dõi kết thúc thai kỳ tại Phụ Sản - Bệnh viện Trung Ương Huế và khoa Phụ Sản - Bệnh viện Trường Đại học Y Dược Huế trong thời gian từ 01/5/2019 đến 30/4/2020.

Loại những trường hợp mắc các bệnh lý có sẵn như thiếu máu mạn, tăng huyết áp mạn, đái tháo đường... Những trường hợp không có hồ sơ theo dõi thai kỳ.

2.3. Phương pháp nghiên cứu

Thiết kế nghiên cứu mô tả cắt ngang.

¹Khoa Y Dược, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Thu Hương, ĐT: 0914198212, Email: thuhuongtnu@gmail.com.